

Jyväskylän yliopisto

Historian ja etnologian laitos (Hela)

Strategia 2010—2017

Tämä strategia korvaa Historian ja etnologian laitoksen aikaisemmat strategiat

Käsitelty laitoskokouksessa 29.4.2010

SISÄLTÖ

ESIPUHE	3
HISTORIAN JA ETNOLOGIAN LAITOS	4
Helan määrittäminen ja tehtävät	4
Helan arvot	4
Helan strategian tavoite	4
TUTKIMUS	5
Helan tutkimuksen tehtävä ja nykytila	5
Tutkimuksen painotukset ja vahvuudet	5
Tutkimuksen tavoitteet strategiakaudella	5
KOULUTUS	6
Helan koulutuksen tehtävä ja nykytila	6
Helan koulutuksen tavoitteet strategiakaudella	6
YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS	6
Helan yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen tehtävä ja nykytila	6
Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen tavoitteet strategiakaudella	6
HENKILÖSTÖ	7
Tehtävä ja nykytila	7
Henkilöstöstrategian tavoitteet	7
STRATEGIAN TOIMEENPANO	7
Strategian toteuttamisen vastuut	7
Toimenpiteet strategian tavoitteiden toteuttamiseksi	7

ESIPUHE

Jyväskylän yliopiston historian ja etnologian laitoksen (Hela) strategia astuu voimaan hetkellä, jolloin hallinnollinen toimintaympäristö on käymässä läpi muutosprosessia. Sen vaikutukset koulutukseen ja tutkimukseen ovat merkittäviä ja ne tulevat näky-mään strategiakaudella. Helan kannalta kriittisen tärkeää on se, kuinka laitos kykenee sopeutumaan ja sopeuttamaan toimintaansa erilaisiin muutosprosesseihin. Hela toimii muutoksessa ennakoivasti, innovatiivisesti ja analyttisesti toimintaansa kehittäen.

Koulutuksessa muospaineita aiheuttavat ikäluokkien pieneneminen ja sitä kautta lisääntyvä kilpailu rekrytoitavista opiskelijoista sekä mahdolliset muutokset yliopisto-jen opiskelijavalintakäytäntöihin. Tutkimuksen osalta hallinnollisen muutoksen myötä täydentävän rahoituksen merkitys korostuu entisestään.

Yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen toimintaympäristö kansainvälistyy strategia-kaudella. Helan koulutus- ja tutkimusalat tulevat säilyttämään kansalliset erityisluon-teensa ja -tehtävänsä, mutta samaan aikaan ne seuraavat monilla muilla tutkimusaloil-la jo tapahtunutta kansainvälistymiskehitystä.

Hela on kooltaan keskikokoinen ainelaitos alallaan niin kansallisesti kuin kansainväli-kestikin. Laitoskoon merkittävä kasvattaminen orgaanisesti ei ole mahdollista strate-giakaudella—eikä tavoiteltavaakaan. Helan kaksi nykyistä koulutus- ja tutkimusala-täydentävät toisiaan ja niiden välille on rakennettu toimiva yhteistyö. Oppiainevali-koimaa lisäävät laitosfuusiot eivät sovellu Helan strategian linjauksiin.

Hela panostaa jatkossakin laatuun. Maine ja luottamus rakentuvat vain ja ainoastaan hyvien tekojen kautta. Ensisijaisesti maine ja luottamus ja sitä kautta toiminnan legi-timiteetti haetaan korkealuokkaisen koulutuksen ja tutkimuksen tulosten kautta: laa-dukkaat tutkimukset ja julkaisut asemoivat Helaa tiedeyhteisössä.

Jyväskylässä, 19. päivänä toukokuuta 2010

Johtoryhmä
Jyväskylän yliopisto
Historian ja etnologian laitos

HISTORIAN JA ETNOLOGIAN LAITOS

Helan määrittely ja tehtävät

Historian ja etnologian laitos (Hela) muodostuu organisaatiossa työskentelevistä ja siellä opiskelevista ihmisistä.

Helan tehtävät ovat historian ja etnologian tutkimus ja koulutus.

Helan yhteiskunnallinen vuorovaikutus kytkeytyy tutkimukseen ja koulutukseen: laitos tuottaa korkeatasoista tutkimusta sekä kouluttaa huippuosaajia yhteiskunnan palvelukseen. Helan kaksi laaja-alaista tutkimus- ja koulutusala, historia ja etnologia, osallistuvat oman alansa kansalliseen ja kansainväliseen keskusteluun alojensa keskeisillä areenoilla. Laitos on yksi maan tehokkaimmista maisterien ja tohtoreiden kouluttajista koulutusaloillaan.

Hela on osa Jyväskylän yliopistoa ja sen humanistista tiedekuntaa. Jyväskylän yliopisto turvaa laitoksen perusrahoituksen, hallinnolliset tukipalvelut ja osoittaa työskentelelyyn tarvittavat tilat ja laitteet. Hela noudattaa Jyväskylän yliopiston voimassa olevaa johtosääntöä ja muita määräyksiä sekä toteuttaa toiminnallaan yliopiston ja tiedekunnan strategioiden linjauksia.

Helan arvot

Helan toiminta perustuu henkilöstön, opiskelijoiden ja sidosryhmien näkemysten vastuulliselle huomioimiselle ja arvostamiselle. Helassa noudatetaan hyviä tieteellisiä käytäntöjä ja sitoudutaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeisiin. Helan opetus tähtää opiskelijan parhaaseen. Opetuksen pohjana on motivoitunut ja osaava opettajakunta. Henkilöstön jaksamiseen sekä perheen ja työn yhteensovittamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Helan strategian tavoite

Helan tavoitteena on toimia korkeatasoisesti tieteenaloillaan. Strategian tavoite on luoda työyhteisö, joka motivoi ja kannustaa jäseniään menestyksekkääseen ja mielekkääseen työskentelyyn.

Helassa työskentelevien ja opiskelevien toiminta on tavoitteellista ja tuloksellista. Laadullisten ja määrällisten tavoitteiden saavuttamisella vahvistetaan Helan asemaa tiedeyhteisössä. Laadullisesti tavoitteena on tuottaa erinomaista koulutusta laitoksen koulutusaloilla ja erinomaista tutkimusta laitoksen painoaloilla sekä osallistua aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun laitoksen tieteenalojen näkökulmasta. Määrällisesti tavoitteena on saavuttaa vuosittaiset tulostavoitteet.

TUTKIMUS

Helan tutkimuksen tehtävä ja nykytila

Helan tehtävä on tuottaa laadukasta ja merkityksellistä tutkimustietoa.

Hela muodostaa ainutlaatuisen ja aidon monitieteisen tutkimusyhteisön, jossa ovat mukana kaikki yhteisön jäsenet perusopiskelijoista emerituksiin. Laitoksella on ainutkertainen yhdistelmä oppiaineita (etnologia, Suomen historia, yleinen historia, taloushistoria), mikä mahdollistaa uniikin osaamispotentiaalin. Erilaisten traditioiden yhdistelmällä on mahdollista tehdä uusia avauksia. Laitoksen suhteellisen pieni koko on voimavara, joka mahdollistaa strategisen ketteryyden muutostilanteissa.

Tutkimuksen painotukset ja vahvuudet

Helassa tutkitaan ihmisten ja ihmisyhteisöjen toimintaa ja edellytyksiä, niiden ehtoja ja tuloksia sekä niiden ajallista monikerroksisuutta. Laitoksen tutkimuksessa painottuvat strategiakaudella seuraavat ulottuvuudet:

- 1. Ihmisten ja ihmisyhteisöjen toiminta**
 - yhteisöt, kokemukset, ajattelu
 - ihminen kansalaisena ja kulttuurisena olentona
 - sosiaalinen vuorovaikutus
- 2. Toiminnan edellytykset, ehdot ja tulokset**
 - historiallisuus ja kulttuurisuus
 - organisaatiot ja instituutiot
- 3. Ajallinen monikerroksisuus**
 - muutos ja jatkuvuus
 - samanaikaisuuden eriaikaisuus
 - ajalliset, alueelliset ja kulttuuriset erot

Historian ja etnologian laitoksen vahvuus on motivoitunut ja osaava tutkimushenkilöstö. Helan *erityisenä vahvuutena ovat aktiiviset tutkimusryhmät ja yhdessä tekemisen perinne*. Laitoksella on monipuolista teoreettis-metodologista ja empiiristä osaamista; näiden osalta *erityisiä vahvuuksia ovat laaja-alainen aineisto-osaaminen sekä monitieteinen teoria- ja metodiosaaminen*. Laitoksen tutkimukselle on ominaista eri aikakausien ja pitkän aikavälin ilmiöiden analysointi. *Ajallisia erityisiä vahvuuksia ovat varhaismodernin ja modernin ajan tutkimus*.

Tutkimuksen tavoitteet strategiakaudella

Strategian keskeisimmät tavoitteet tutkimuksen osalta strategiakaudella ovat:

- Tutkimuksen toimintaedellytysten turvaaminen rahoituksen, infrastruktuurin, koulutuksen ja henkilöstön osalta
- Helan aseman vahvistaminen kansallisessa ja kansainvälisessä tiedeyhteisössä sekä erityisesti tutkimuksen kansainvälisyyden lisääminen
- Vertaisarvioitujen julkaisujen suhteellisen osuuden sekä kansainvälisten julkaisujen määrän lisääminen
- Tohtorikoulutuksen kehittäminen ja post doc -vaiheessa olevien tutkijoiden tukeminen

KOULUTUS

Helan koulutuksen tehtävä ja nykytila

Helan tehtävä on kouluttaa globaaliin maailmaan asiantuntijoita, jotka lisäävät tietämystä eri aikojen kansallisista ja kansainvälisistä ilmiöistä, kulttuureista ja kulttuurisesta vuorovaikutuksesta.

Hela kouluttaa historian ja etnologian asiantuntijoita. Laitos on yksi maan laadukkaimmista ja tehokkaimmista maisteri- ja tohtorikouluttajista aloillaan sekä maan tehokkain historian aineenopettajakouluttaja. Laitos on myös ainoa maasteritason asiakirjahallinnan koulutusta tarjoava alansa yksikkö Suomessa. Helan koulutus perustuu tutkimuspohjaiseen opetukseen, jossa kaikki opiskelijat saavat monipuoliset tutkijan perustiedot ja -taidot.

Helan koulutuksen tavoitteet strategikaudella

Strategian keskeisimmät tavoitteet koulutuksen osalta ovat:

- Hela vakiinnuttaa asemansa yhtenä merkittävimmistä historian aineenopettajakouluttajista sekä johtavana muistiorganisaatiokouluttajana Suomessa
- Hela on haluttu ja tunnettu opiskelupaikka, johon rekrytoitavilla opiskelijoilla on korkea lähtötaso ja motivaatio
- Hela saavuttaa koulutuksensa tulostavoitteet
- Työelämärelevanssi huomioidaan olennaisena osana koulutusta
- Koulutuksen kansainvälisyyttä laajennetaan

YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS

Helan yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen tehtävä ja nykytila

Helan tehtävä on vaikuttaa laitoksen tutkimuksen ja koulutuksen paikallisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin olosuhteisiin sekä tuoda laitoksella tehtävää työtä laajempaan tietoisuuteen.

Yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen sisältyy Helan henkilökunnan ja opiskelijoiden toiminta erilaisissa asiantuntija- ja kansalaistehtävissä sekä monipuolinen yhteistyö eri sidosryhmien kanssa.

Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen tavoitteet strategiakaudella

Strategian keskeisimmät tavoitteet yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen osalta ovat:

- Sidosryhmäyhteistyötä laajennetaan, syvennetään ja systematisoidaan
- Yksittäisten tutkijoiden ja tutkimusryhmien sidosryhmät pyritään saamaan laajemmin koko laitoksen sidosryhmiksi
- Vahvistetaan Helan tutkimuksen ja koulutuksen asemaa ja näkyvyyttä kansallisessa ja kansainvälisessä tiedeyhteisössä sekä erilaisissa asiantuntija-tehtävissä

HENKILÖSTÖ

Tehtävä ja nykytila

Helan henkilöstön tehtävä on vastata laitoksen tutkimuksesta, koulutuksesta ja yhteiskunnallisesta vuorovaikutuksesta.

Motivoitunut ja laadukas henkilöstö on historian ja etnologian laitoksen tärkein voimavara. Parhaan henkilöstön pitäminen laitoksella ja uusien rekrytointi on menestyksellisen toiminnan keskeisin edellytys. Koulutus- ja taloushallinnon tukena on tiedekunnan palvelukeskus. Laitoksella toimii kaksi amanuenssia ja yksi osastosihteeri sekä harjoittelija opetus- ja tutkimushenkilökunnan tukena.

Henkilöstöstrategian tavoitteet

Strategian keskeisimmät tavoitteet henkilöstön osalta ovat:

- Turvata henkilöstön jaksaminen, motivointi ja avoin tiedonkulku
- Helaan rakennetaan sisäinen urapolku, jossa tutkimus- ja opetustehtävissä perus- ja täydentävällä rahoituksella työskenteleviä motivoidaan ja kannustetaan uravalinnoissaan

STRATEGIAN TOIMEENPANO

Strategian toteuttamisen vastuut

Strategian toteuttamiseen osallistuvat historian ja etnologian laitoksen henkilökunta ja opiskelijat. Strategian linjausten noudattamisesta laitoksen kehittämisestä ja johtamisesta vastaa laitoksen johtaja, tukena varajohtaja ja laitoksen johtoryhmä. Laitoksen hallintomalli perustuu avoimeen vuorovaikutukseen henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Laitoksen johtaja raportoi Helan hallintomallin mukaisesti strategian toteutumisesta johtoryhmälle kerran kuussa, professorikokoukselle neljä kertaa vuodessa ja laitokokoukselle kaksi kertaa vuodessa. Strategian linjaukset huomioidaan vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa ja -kertomuksissa. Toiminnasta keskustellaan säännöllisesti henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa.

Toimenpiteet strategian tavoitteiden toteuttamiseksi

Strategia on pohjana Helan kehittämiselle ja johtamiselle vuosina 2010—2017. Strategiaa toteutetaan opetussuunnitelmia ja -ohjelmia laadittaessa, opiskelijoita ja henkilöstöä rekrytoitaessa, tutkimuksen tukemisessa sekä laitoksen sisäisessä resurssien kohdentamisessa. Strategian kautta linjataan vuosittaisia toimintasuunnitelmia ja strategian toteutumista arvioidaan vuosittain toimintakertomuksessa. Toimenpideohjelma strategian toteuttamiseksi tutkimuksen, koulutuksen, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja henkilöstön osalta on koottuna erillisessä liitteessä, johon on myös tiivistetty tuloksellisuuden arvioinnin kriteerit.